

ד"ט ומעשה דמילתא דהס פטורות וממילא הו"ל עשה דמילתא אינה ש"ב ולא הוכל לחיות ל"ה ד"ט זו מוכן כוונתו ולדעתו אינו כמו שחשב ח"ד דהא כבר ידוע דעיקר דחיית העשה לל"ה נלמד ממלאים בצלמיה ושם העשה דמילתא אינה שמה בכל ואפ"ה דוחה לל"ה דכללים דהוגע בנש"י אע"כ דלא נלמד כלל זה דאינה שמה בכל כ"ה לגבי עשה וז"ל שאינה שמה בכל דהנהא מפני עשה שמה בכל אבל הל"ה בודאי נדהה אף מפני עשה שאפ"כ: ז' כחזר או דס"ל כרש"י דזו לא מקרי עשה שיש בה כרת כבר הערתי מתחילה בזה במכתבו ואולם מלאתי לי עזר מסוגי דיבמות אשר העתקתי וכעת מלאתי כעין זה בתום צרכות דף י"ט בד"ס ולאחריו ע"ש: ג' מ"ג המחזור שבתרושים דר"א סובר ע"כ דעשה לא תוכל לחיות הללו כ"ה הוי"ל דלא בטיל מלאתו בפק וכו' מש הו' ציבנות והביא חז"ל רמ"א ומתיר"א בציבנות חמת הוא שמתיר"א החליט בן אף לזה השגתי עליו בזה דהא ח"א דר"א ס"ל כן דר"א כ"ה לשני דמש"י מילתא ש"ב ח"ד מלד עשה וז"ל מיוסוק ל"ה דהא אפשר לקיים ע"י שיעשה המעשה למחר אע"כ כבצרת הרשב"א דזו לא מקרי אפשר לקיים שתיים כ"ה בשעה חלה ויחזיקו לי כבוד דודי ל"ה כי הו' צדעתי מתחילה להעיר מדברי מהרש"א דרק קצרה לי המלע מהשתרע ומתיר"א חתומה בזה וכן שעתה נמנה למודים שחמרו שלא ירדו לסוף דעתו ע"ס:

אבל התירוץ האחרון מן כבוד דודי הכביד עלי מאוד ולא אוכל לבוא לסוף כוונתו ולפוס דעמי עיקר סברתו כיון שעכ"פ משכחת בפק מלאכה כרת אף שהוא לא עשה עבירה כלל ב"פ מתחייב ויאל לנו דין חדש באם לא עבר כ"ה על עשה דשבת לחוד ויחייב כרת ומה איכפת לן אם בצוהתה מלאכה משכחת כרת בכל זאת הוא לא עשה"א וכמו שטעה בדבר מלוא דפטור אע"כ דמשכחת בצוהתה מלאכה החיוב ודברי הח"א אינם דומים כלל לזה וממהני מאוד איך מפי גברא כמותו נפקא בזה וגם הרב הגאון ש"ב חב"ד פה לייפנקו כ"ה תמה ג"כ על המראה הזו ונלטייתי מאוד לדרוש את שלומי עברו ומעתה עשום לא"ד ממני ב"ה:

בער אפ"ה:
תשובה לכ"ה החריף מה"רב הג"ל:
לכבוד ז"ל ידידי חביבי החכם החריף ע"ה צער ש' ושלום:

ב: הן מה ערצה לי אהבתך, ומה יקר לי דברי תורתך, אך אם לדין יש לפסול והשוכח, מה שהשכחתי לי דמלתי, ילפינו דעשה אפי' אינה ש"ב דוחה ללאו שמה בכל זה חמת אבל אינו מלאת דעשה כ"ה תהי' אלים כ"כ לדחות הללו ש"ב ויש עמו עשה הכי הוכל לתפוך לרבי"א לומר כן ולהקשות עליו כמו שלא תוכל להלחיצו לסבור דלא כרש"י בפסחי' אלא כהנהו דחולקים על רש"י ולומר דעשה שיש בה כרת מקרי אף דלחן בה עתה כרת:

ומה הודוה לי דמהרש"א כ' כדברי צביעת ר"א רק שאחיה לכוונה לומר' שדמיה נרגא בדברי הרש"א והיינו לדלדלי' קשה למתי לר"א לשני' דמש"ה מילת ש"ב אינה דוחה י"ט מלד עשה וז"ל מיוסוק ל"ה דהא ח"א דר"א מלד דאפשר למחר אע"כ כדעת הרשב"א כן חמת שדברי רש"א לריבין ציבור ומהחילה אמרתי לתפן ולומר דבל"ה ריך להבין במה שהביא הרש"א רמ"א לזה מדברי הו' ציבנות ה' ע"כ בד"ס כולם הל' הו' ציבונות שם מסכימו וז"ל דהי' לאו בוקר שני לא הייתי מחלק בפק עכ"ל ח"כ לפי' ר"א צפ" כ"ה לית ל' לא היומר בוקר וז"ל לבדו ע"כ ח"כ לדלד' בודאי אינו מחלק בפקי וגשארתי ח"ה הסבירא החינוכה דזו לא מקרי אפשר לקיים שתיים וכבצרת הרשב"א וז"ל הרמ"א שהביא מהרש"א היא שתירה לכחורה וז"ל דהתום' לא כחזו כן אלא גבי עשה דשריפת קדשים דהוא עשה גמורה שמה בכל ולכן אי לא כחזו בוקר הו"א דהאי עשה דתחי אפי' הוי"ל דלא צבטת מלואו למחר מקרי אי אפשר לקיים שתיים דדוקא גבי כללים בצלמיה דעשה אינה עשה הלימתה מפני שאינה ש"ב הוא דתחי דוקא היכא דהו' אפשר לקיים בשעה חלה משא"כ העשה דשריפת קדשים ולכן ריך בוקר: חתום כד הו' צדעתי לומר כן והדרנא בי משום דהא ר"א אומר כן גבי מילת ש"ב ועיין

אבל חמת הפשוטה כוונת מהרש"א היא כמו דחזיקן להפק אמוראי דלויטריך יתור בוקר לומר דה"ג אפשר לקיים שתיים מקרי נגד הסבירא החינוכה ולפי' ר"א דל"ל בוקר ונשארתי ח"כ הסבירא החינוכה דזו ג"כ אי אפשר מקרי וזו אי אמרינן דעשה דחי ל"ה לחודא אבל אי כחוצה ויחזיק עשה צדדי ל"ה הו' כחלו כחזו יתור קרא לומר דזו אפשר מקרי ולהכי ריך ר"א לומר דוקא עשה וז"ל אבל ל"ה לחודא דחי לדלד' וזו ברור ומובחר להעמיק בלשון מהרש"א במ"ש דהא אפי' ל"ה לחוד וכו' והיינו למחן דרתי בוקר:

ומה שר"ל בתירוץ האחרון ובחלתי רמ"א ע"ה"ז דמשום דמשכחת כרת מתחייב הוא ג"כ נכון מאוד ומה דהשתוממת חמה והגאון שארי מהו"ר צ"פ נל"ו על המראה הזו אומר ל"ה המראה הזו הוא כמראה שלם ועברה חמת מה אמרתם ל"ה לא עשה עבירה כהאי מלאכה כלל ויאל לפי דברי דין חדש דלע עשה דשבת לר"י ויחייב חמתה הכי עלה על דעת הרבי"א לומר דמותר לכתחילה לדחות עשה ולא לעשה הכי אין זה עבירה ולדעת רשע גמור מקרי אף חקיקים העשה ועוד הא הקדמתי להביא דברי הו' ציבונ' דאפי' באיסור לאו קאי ח"כ לא עבר על עשה לחודא כ"ה על לאו ועשה רק דלא לקו עליו בוקר' ונעתת דרוש נא את שטוס שארנו הגאון העולם מ"ה ח"כ ש"ב צבירך חקוס כי חיים ושלום עמו כמשפט לאוהבי ה' וחושבי מורתו ואת צינך אלוה עוד את ברכתי וה' יקים את דברי דודך:

בער אפשהיימער:
מדרשונין נואחי הרב הגדול מ"ה חיים אפ"ה:
חקע"ב:

את חג המנוח, תחוג בחדוה ודליות, לה"ה אהובי אחי הרב החריף, הק' הכבד, חי"א ח"ו כש"ת מ"ה צער ב' לנעלם:

כא: אהובי אחי, את כתבך קבלתו ושמתניו בו מאוד, אף גם זה הימים חדאי צפנפולך כי יש תחת ידי ס' נודע ביבדלה מ"ה"ת ושם ראיתי איזה תשובות הנזכרות משעך, ואשרי חלקך בזה שעמך נזכר בם' נחמד בין גדולי המורים, ויניתי בחלק ח"ה ס' ע"ד מה שהקשית על הר"ן בסוגי' דרב גירל דלמר העקש משש שעות ומעלה וכו' שדעת הר"ן בפסחי' ע"ס כדעת הרמב"ן במלחמות שאם קודש בשעה ששית חוששין לקדושתו והרי ה"ן השני על הכ"ה וכו' וז"ל וכבר ביארתי בחידושי דלר"ש אסור בהכאה מ"ה"ת משש שעות ולמעלה עד הלילה ח"כ לפי' ל' מה יענה הר"ן לקושי' מה העלמות מסוגי' דכ"ש במאי דמשי' ל"ל לשעות דרבנן עכ"ל הוא קושיא חמורה מאוד, וגם ראיתי את הלחן מן הרב הגאון שארנו חב"ד"ק פראג ל"ע, ה"ס שדבריו צנוים על אדני השכל, מ"מ אין כונת הגמ' סובל זה כלל, וגם לא פלוג רבנן בתקנתן:

אבל לעיל ג"ל שטת הר"ן ונמש לבשו צפ"כ"ש משמע כדברי דהנה לכחורה ל"ע לשיטת הר"ן דחייש לטעות שעות ח"כ דינא דר"ג היכא משכחת לה כפי נמי מוכח עגמ' דלעיל דף י"ב דר"ן ל"ה" לא טעו אינשי מ"מ בין ז' לו' מוכח שם דחיישין לטעות אלוה לר"ע דבצית וינא צ"י קרנתא קמי ח"כ האיך קאמר המקדש מו' שעות ולמעלה ח"ה דקדושו כיחוש לטעות שטעו בין ז' לו' וקדושו היו בשש אמנם זה ל"ק בדולאי ח"כ יבוא אלו' ואמר שקודש בשעות דרבנן נמי ח"ה לקדושו כלל דדוקא אם קודש בשעות דרבנן דהיינו בשעה ששית אז אמרינן שמה עשה וה' בשעה חמושות משא"כ אם קודש מו' ולמעלה בממ"ש ח"ה לקדושו דבין חמש לו' לא טעי אינשי ונסי נמי דיש שטת עמ"ל ח"כ קדושו בשעה שש מ"מ כיון דבאותה עשה ה' בודאי שעות דרבנן ע"מ אין כאלו קדושו כלל היואל מדבריו מדברי ר"ג מוכח דס"ל בפשיטות דגם אם קודש חמש בשעה ששית בודאי אין חוששין לקדושו דהיינו באופן זה היכא דלחן לנו לטפס וה' בשעה ה' והשאל לפי' כונת הגמ' הוא כך ל"ה אלא לטעות דרבנן והיינו ממשאש ויתרה אחת לשמועין דלם קודש חמש בשעות דרבנן ח"ה לקדושו כלל וכו' דעדין לריבין אלו לחוש לקדושו דשמה טעי בין ו' ל"ה וקדושו ח"ה ב"ה מ"מ נפקותא גדולה כהאי דינא דר"ג דהיינו אם קודש מו' שעות ולמעלה דלחן חוששין לקדושו כלל